

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617205930
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4617205930.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a členiek senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., M. G. Z. XXX, zastúpená: Mgr. Michaela Zentková, advokátka, so sídlom Nitra, Martinská dolina 3252/64A, proti manželovi: L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., M. G. Z. XXX, zastúpený: JUDr. Ján Miadok, advokát, so sídlom Banská Bystrica, Kalinčiakova 2, o určenie výživného na manželku, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 6Pc/42/2017-301 zo dňa 17. júna 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. a V. potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany ako súd prvej inštancie zhora citovaným rozsudkom rozhodol, že manžel navrhovateľky je povinný prispievať na jej výživu sumou 60 Eur mesačne od 04.10.2017 do 19.12.2018 (I. výrok). Zameškané výživné za čas od 04.10.2017 do 19.12.2018 vo výške 870,96 Eur povolil manželovi navrhovateľky splácať v mesačných splátkach po 60 Eur mesačne vždy do 20. dňa príslušného mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom výhody splátok a exekúcie (II. výrok). Vo zvyšku návrh zamietol (III. výrok). Manželovi navrhovateľky uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok vo výške 17 Eur (IV. výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok). Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na § 18, § 71 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2, § 77 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že dňa 04.10.2017 podala navrhovateľka na Okresnom súde Topoľčany návrh na určenie manželského výživného sumou 300 Eur mesačne počnúc dňom 01.09.2017 z dôvodu, že s L. I. uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX, z ktorého pochádzajú dve deti K. Z., nar. XX.XX.XXXX a M. T., nar. XX.XX.XXXX. Má príjem z podnikania, ale tento kolísava, takže v čase podania návrhu bola v mínuse. Musela jej pomáhať rodina a manžel žil v F., kde aj podniká a doposiaľ tam vykazuje činnosti, z ktorej má príjem vo výške 2 000 - 2 500 dolárov. Vážne rozpory trvajú minimálne rok. Manžel podal návrh na rozvod manželstva. Manželstvo bolo z počiatku bez vážnejších problémov, avšak ako žili v zahraničí v F., došlo zo strany manžela voči nej k agresii slovnej aj fyzickej. Po presťahovaní na A. v lete roku 2015 sa tieto agresívne javy voči nej opakovali a fyzicky ju napadol dvakrát. Prvýkrát ju zbil v októbri 2015, potom v decembri 2016, bol vzatý do väzby, kde sa nachádzal do marca 2017. Manžel nejaví záujem prispievať na rodinu. Sama ako živnostníčka musí odvádzať predpísané platby a okrem toho musí financovať prakticky všetko vrátane školného a šiat. Manžel platí iba elektrickú energiu a vodu v dome. Na domácnosť inak neprispieva. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 6Pc/42/2017-132 zo dňa 13. decembra 2018,

a to výrokom I. uložil manželovi navrhovateľky povinnosť prispievať na jej výživu mesačne sumou 80 Eur, a to vždy do 15-teho dňa vopred k jej rukám s účinnosťou od 04.10.2017, výrokom II. povolil zameškané výživné za čas od 04.10.2017 do 30.11.2018 vo výške 1.112,24 Eur manželovi navrhovateľky splácať v mesačných splátkach po 25 Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok a exekúcie, výrokom III. návrh vo zvyšku zamietol, výrokom IV. určil, že manžel navrhovateľky je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok za návrh vo výške 57,50 Eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom V. rozhodol o trovách konania tak, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Proti predmetnému rozsudku podal odvolanie manžel navrhovateľky, a to vo vyhovujúcej časti, v časti uloženia povinnosti manželovi navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok a v časti náhrady trov konania. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 8CoP/13/2019-183 zo dňa 23.05.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v časti uloženia povinnosti manželovi navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok a v časti náhrady trov konania zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie zisťovať nielen výšku príjmov manželov (zárobkové schopnosti a možnosti), osobné, rodinné a majetkové pomery každého z manželov v rozhodnom období, ale i konkrétnu mieru potrieb danú povahou práce, spôsobom života, zdravotným stavom každého z manželov, príp. inými závažnými okolnosťami. Súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s vecou z pohľadu príjmov manžela navrhovateľky plynúcich mu z vlastníctva nehnuteľností v A. Z. v celom rozhodnom období, najmä do februára 2018, keď sa nevysporiadal s tým, aké konkrétne nehnuteľnosti v A. Z. v rozhodnom období manžel navrhovateľky vlastne vlastnil (či sa jednalo o rodinný dom, byt, garáž, príp. inú vec), či bol ich výlučným vlastníkom, resp. spoluvlastníkom, aká bola hodnota jednotlivých nehnuteľností, resp. vecí, aké príjmy mal z ich prenájmu do roku 2015 (kedy začal žiť na A.), aké príjmy z ich prípadného prenájmu mal, resp. mohol mať po roku 2015, ak niektoré zo svojich nehnuteľností, resp. vecí predal, za akú kúpnu cenu, ako s kúpnu cenu z ich predaja naložil. V ďalšej časti odôvodnenia súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenia strán sporu, na vykonané dokazovanie a po uvedení aplikovaných právnych predpisov konštatoval, že vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a ako to vyplýva z § 71 treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň manželov je rovnaká, pričom je potrebné posúdiť, či priznanie manželského výživného je v súlade s dobrými mravmi. Z § 75 Zákona o rodine vyplýva, že pri rozhodovaní o výživnom súd musí brať zreteľ na odôvodnené potreby oprávneného a na strane druhej skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného z vyživovacej povinnosti. Odôvodnenosťou potrieb treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Pokiaľ ide o schopnosti povinného riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť, tieto predstavujú subjektívne kritérium a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, jeho zdravotným stavom a podobne. Nesporný význam má kritérium majetkových pomerov povinného ako aj jeho celkový životný štandard. Okolnosťou tvoriacou v súhrne celkové majetkové pomery povinného sú aj pasíva, kde treba skúmať dôvody zadĺženia a vlastne tiež, kedy k tomu došlo. Bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, súd nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. V predmetnom konaní je nesporné, že manželstvo účastníkov trvalo do 19.12.2018. Navrhovateľka podala návrh na určenie výživného na manželku dňa 04.10.2017. Predmetom tohto konania je potom určenie výživného na manželku za obdobie od 04.10.2017 do 19.12.2018. Navrhovateľka v čase podania návrhu, a teda v tomto období, pracovala a stále pracuje ako živnostníčka s činnosťou kaderníctvo. Z tejto činnosti dosiahla ako to vyplýva z daňových priznaní za rok 2016, príjem 2 639 Eur, z toho výdavky 2 594,27 Eur, a základ dane bol vo výške 44,73 Eur. Podľa jej vyjadrenia hrubý mesačný príjem bol cca 400 Eur. Za rok 2017 dosiahla príjem 5 414,34 Eur, výdavky boli 3 248,60 Eur a základ dane z tohto predstavoval sumu 2 165,71 Eur. Za rok 2018 bol jej príjem 3 250,50 Eur, výdavky 1 950,30 Eur, základ dane bol vo výške 1 300,20 eur. Počas predmetného obdobia žila spolu s deťmi pochádzajúcimi z manželstva v rodinnom dome v M. G. Z., vlastnícky patriaceho manželovi, ktorý uhrádzal platby za elektrinu, vodu a daň z nehnuteľností. Vyživovaciu povinnosť navrhovateľka mala a má voči dvom maloletým deťom, na ktorých výživu po uvedení predmetnú dobu prispieval manžel navrhovateľky, teda otec detí, po 50 Eur až do právoplatného rozhodnutia o výživnom v rozvodovom konaní. Podľa navrhovateľky manžel dosahoval príjmy z prenájmu nehnuteľností v F.. Toto svoje tvrdenie však navrhovateľka hodnoverným spôsobom nepreukázala, najmä pokiaľ ide o predmetnú dobu. Manžel navrhovateľky poprel tvrdený príjem. Poukázal na to, že navrhovateľka vykonáva činnosť SZČO, ktorej pre podanie návrhu chýba aktívna vecná legitímácia. V predmetnom období, ako uviedol, uhrádzal náklady za bývanie v rodinnom dome, v ktorom žila navrhovateľka s deťmi za elektrinu 135 Eur mesačne, za vodu 20 Eur mesačne, 10 Eur mesačne za káblovú televíziu. Splácal pritom hypotéku v celkovej výške 29 000 eur. Zostatok kreditu predstavoval 8 924 Eur, čo označil manžel navrhovateľky ako za železnú rezervu, z ktorej žil.

Poprel, že by podnikal v F., nakoľko si to vyžaduje jeho osobnú prítomnosť. Manžel navrhovateľky spochybnil výšku príjmu, ktorý dosahovala navrhovateľka z výkonu jej živnosti. Podľa navrhovateľky prevádzkovala svoju živnosť v maximálnej možnej miere, podľa toho ako si to mohla dovoliť, v súvislosti so starostlivosťou o dve maloleté deti a množstvám súdnych ako i trestných konaní. Po otvorení kaderníctva, ako bolo uvedené vo veci, bol spočiatku malý záujem, keďže sa kaderníctvo nachádza v malej obci a klientelu nadobúdala postupne. Uvedené potvrdili vo svojej výpovedi aj svedkyne, keď svedkyňa Q. Z. vo svojej výpovedi uviedla, že navrhovateľka bola stále odkázaná na pomoc zo strany svojej rodiny. Keď aj začala vykonávať živnosť nestačili jej finančné prostriedky, a preto ju podporovala a stále podporuje. Navrhovateľka nemohla toľko zarobiť, aby jej to postačovalo. Niekedy z uvedenej živnosti je dobrý deň, niekedy nie, s poukazom na to, že túto vykonáva na dedine. Z výpovede svedkyne M. M. vyplýva, že po nezhodách s manželom, tento zobral navrhovateľke platobné karty, takže ona nemala nič. Mesiac bola nútená bývať u nej spolu s deťmi, a keď dala rodinný dom do poriadku, dala sa v ňom bývať, po mesiaci sa presťahovali. Podľa nej zo živnosti navrhovateľka nemala zo začiatku príjem, keďže nemala klientelu, musela zaplatiť poplatky a nič jej nezostalo, a tak jej museli pomáhať. Navrhovateľka sa nemohla venovať svojej činnosti aj preto, že chodila do psychologickkej poradne k psychiatrovi na ďalšie vyšetrenia, ktoré nariadili súdy. Manžel navrhovateľky žil najskôr v byte v E., kde uhrádzal nájomné 100 Eur ako to uviedol vo svojej výpovedi z 13.12.2017. Potvrdil, že vlastní nehnuteľnosť, a to v súčasnosti nehnuteľnosť garáž a bunku s tromi bytmi. Od februára 2018 poberá dôchodok vo výške 1 200 dolárov, v prepočte 1 400 Eur. Na pojednávaní dňa 16.11.2018 uviedol, že žije v jednoizbovom byte v E. spolu s priateľkou v podnájme, za ktorý platí 200 Eur mesačne. Z jeho výpovede súd zistil, že v roku 2017 predal nehnuteľnosť v F. za 70 000 dolárov, z čoho vyplatil svoj úver a zostalo mu 20 000 Eur, jeho čistý zisk z predaja bol 23 094,36 dolárov. Okrem nehnuteľností v F. vlastní nehnuteľnosti nachádzajúce sa v M. G. Z., a to rodinný dom zapísaný na LV č. XXX a parcely registra „C“ č. XX/X, XX/X, XX/X, XX/X, XX/X, XX/XX. Vyživovaciu povinnosť má a mal voči dvom maloletým deťom. Z dokazovania mal súd za preukázané, že na strane navrhovateľky je daná aktívna vecná legitímácia na podanie predmetnej žaloby, keďže jej životná úroveň za predmetné obdobie bola nižšia ako manžela. Manžel navrhovateľky neprispieval tak, aby sa táto životná úroveň vyrovnala. Na výživu detí prispieval mesačne po 50 Eur na dieťa, pričom síce uhrádzal náklady za bývanie navrhovateľky s deťmi v jeho rodinnom dome, ale bolo výlučne na navrhovateľke, aby zabezpečovala riadny chod domácnosti, a tým uhrádzala všetky náklady s tým spojené. Náklady na domácnosť spojené s úhradou nákladov potrieb maloletých detí boli nepomerne vyššie ako mohla zarobiť navrhovateľka zo svojej živnosti. Manžel navrhovateľky síce v konaní poukazoval na výdavky, ale tie sa týkali iba jeho a jeho potrieb, okrem platieb za bývanie v rodinnom dome. Prispievanie na deti po 50 Eur bolo neprimerané, a tým vlastne boli aj zvýšené celkové náklady navrhovateľky na zabezpečenie detí, a teda aj domácnosti. Súd sa stotožnil s vyjadrením právnej zástupkyne navrhovateľky, že v konaní bolo preukázané, že životná úroveň navrhovateľky bola nižšia ako životná úroveň jej manžela, po zabezpečení nákladov na domácnosť a rodinu, bola odkázaná na pomoc svojej rodiny, čo bolo potvrdené aj svedeckými výpoveďami Q. Z. a M. M.. V neposlednom rade bolo treba brať zreteľ na majetkové pomery účastníkov. Navrhovateľka je nemajetná, resp. nebolo ani tvrdené, že vlastní nejaký majetok najmä nehnuteľný. Na strane druhej, manžel navrhovateľky vlastní nehnuteľnosť v F. a ako vyplýva zo spisu sp. zn. 5C/65/2017, že v roku 2016 predal nehnuteľnosť, z ktorého predaja mal čistý zisk 23 094,36 dolárov. Ďalej vlastní už spomínaný rodinný dom v M. G. Z., keď samotný jeho zástupca v konaní uviedol, že ide o luxusný dom s bazénom. Na základe vykonaného dokazovania súd považoval návrh navrhovateľky za dôvodný a zaviazal manžela navrhovateľky prispievať na jej výživu mesačne sumou 60 Eur po dobu od 04.10.2017 do 19.12.2018. Výšku výživného určil primerane k odôvodneným potrebám navrhovateľky a schopnostiam a možnostiam jej manžela riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá schopnosť je daná aj v tom prípade, kedy túto uhrádzal iba z dôchodku, ktorý poberá. Zameškané výživné za čas od 04.10.2017 do 19.12.2018 vo výške 870,96 Eur povolil súd manželovi navrhovateľke splácať v mesačných splátkach po 60 Eur mesačne vždy 20 dňa príslušného mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. Z dôvodov uvedených vyššie, vo zvyšku návrh zamietol. Nakoľko manžel nepredložil žiadne dôkazy, tak ako mu bolo uložené v uznesení súdu pri odročení pojednávania konaného dňa 20.11.2019, teda, že mal predložiť doklady o príjmoch plynúcich z vlastníctva nehnuteľností v F. v predmetnom období, príjmov plynúcich z podnikateľskej činnosti, teda z prenájmu nehnuteľností, z prevádzkovania autobazáru, predloženie daňových priznaní za rok 2016 a 2017, ktorú povinnosť si nesplnil, navrhovateľka navrhla, aby súd vychádzal z § 63 Zákona o rodine, podľa ktorého rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmov, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov

chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. Je pravdou, že v zmysle intencií rozhodnutia Krajského súdu v Nitre mal manžel navrhovateľky povinnosť predložiť požadované dôkazy, ktoré nepredložil, napriek tomu súd nepoužil uzákonenú právnu domnienku uvedenú v § 63, keďže v konaní nebolo preukázané, že v predmetnom období vykonával manžel navrhovateľky podnikateľskú činnosť. Súd sa pri rozhodovaní o návrhu zaoberal otázkou, či výživné nie je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa názoru súdu určenie výživného na navrhovateľku titulom manželského výživného nie je v rozpore s dobrými mravmi, keďže nebolo zistené, že by sa navrhovateľka počas manželstva nestarala o domácnosť, riadne nehospodárila. Z rozsudku o rozvode nevyplýva, že by výlučne navrhovateľka zapríčinila rozvod manželstva. Pretože navrhovateľka je v konaní oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch a položky 8 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov zaviazal súd manžela navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 17 Eur, čo predstavuje 2 % z priznanej sumy za predmetné obdobie vo výške 870,96 Eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet okresného súdu. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvej inštancie a výroku o povolení splácania zameškaného výživného v splátkach (I. a II. výrok) podal v zákonnej lehote odvolanie manžel navrhovateľky. Namietal, že napadnutý rozsudok trpím tými istými hmotnoprávnymi a procesnými vadami a nedostatkami, ktorými trpel v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý odvolací súd na základe jeho odvolania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z výrokov napadnutého rozsudku a jeho odôvodnenia vyplýva, že súd prvej inštancie sa pri jeho vydaní náležitým spôsobom nevysporiadal s právne záväznými pokynmi odvolacieho súdu, ktoré sú uvedené v bodoch 8 až 17. Podľa jeho názoru na podanie žaloby na určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi žalobkyňa nebola aktívne vecne legitimovaná z dôvodu, že v napadnutom rozsudku opätovne nebolo hodnoverným spôsobom preukázané, že by životná úroveň žalobkyne bola nižšia ako jeho životná úroveň, resp. že by on na výživu manželky neprispieval, teda z odôvodnenia rozsudku, tak ako odvolací súd uvádza v bode 14. svojho rozhodnutia, nevyplývajú dostatočné skutkové a právne závery s poukazom na zákonné hľadiská uvedené v § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Konkrétne odvolací súd v bode 15 svojho rozhodnutia v rozpore s tvrdením žalobkyne, ktorá na pojednávaní 16.11.2018 tvrdila, že má mesačný príjem z podnikania 500 Eur, keď predtým na pojednávaní dňa 13.12.2017 tvrdila, že má príjem z podnikania 400 Eur, ale najmä keď tvrdila, že svoju živnosť - kaderníctvo, prevádzkuje dva dni v týždni a nie 5 dní v týždni, tak ako je to bežné z hľadiska životnej úrovne rodiny potrebné a žiaduce. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku neozrejmil skutočnosť, z akého dôvodu žalobkyňa pracovala len dva dni v týždni a nevyužívala celý pracovný týždeň na zárobok pre seba a pre rodinu, to znamená na zvýšenie svojej životnej úrovne. V napadnutom rozsudku úplne absentuje objektívne posúdenie zárobkových schopností a možností žalobkyne na zabezpečenie primeranej životnej úrovne pre seba a pre svoju rodinu. K nedostatku aktívnej legitimácie žalobkyne na podanie žaloby on uvádza, že závery odôvodnenia, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal v bode 16, sú vadné a ničím nepreukázané. V bode 16 mal súd za preukázané, že na strane navrhovateľky je daná aktívna legitimácia na podanie predmetnej žaloby, keďže životná úroveň za predmetné obdobie bola nižšia ako manžela, čo však je podľa názoru žalovaného nepravdivé a ničím nepreukázané. Naopak životná úroveň žalobkyne počas predmetného obdobia bola vyššia ako jeho životná úroveň, keď na rozdiel od žalobkyne nemal ako nezamestnaný invalid vyššieho veku žiaden pravidelný príjem a splácal úver vo výške 29 000 Eur, napriek tomu zo svojich úspor financoval svoje potreby a platil všetky poplatky spojené s užívaním rodinného domu, v ktorom v uvedenom období bývala výlučne žalobkyňa s maloletými deťmi a podľa svojich možností a schopností prispieval aj na školné a voľnočasové potreby maloletých detí, čo bolo preukázané v prebiehajúcim spore. Za absurdné, nepravdivé a v žiadnom prípade neakceptovateľné považuje stanovisko súdu uvedené v bode 16 napadnutého rozsudku k údajnej odkázanosti žalobkyne na pomoc od svojej rodiny a vykonávania živnosti v maximálnej možnej miere. Uvádza, že navrhovateľka, ani uvedené svedkyne na preukázanie pravdivosti tohto tvrdenia napriek požiadavke žalovaného nepredložili žiaden relevantný hodnoverný dôkaz. Považuje za neprípustný a navyše nelogický záver súdu, ku ktorému dospel a ktorý uvádza v bode 16 v súvislosti s posudzovaním majetkových pomerov účastníkov, keď v prospech jeho životnej úrovne súd považoval výlučné vlastníctvo podľa súdu luxusného rodinného domu s bazénom, za vyššiu úroveň na jeho strane, pričom tento rodinný dom užívala za posudzované obdobie výlučne žalobkyňa s maloletými deťmi a on sa musel uspokojiť s ohľadom na svoje úspory na bývanie v podnájme v jednoizbovom, neskôr dvojizbovom byte. Z tohto pohľadu bola životná úroveň navrhovateľky násobne

vyššia ako jeho životná úroveň. Priznanie platenia výživného za obdobie od 04.10.2017 do 19.12.2018 je podľa jeho názoru s ohľadom na vyššie uvedené v rozpore s dobrými mravmi. V danom spore bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že nebolo v jeho možnostiach a schopnostiach zabezpečiť pre seba ako staršiu osobu s vážnym zdravotným postihnutím finančné príjmy na zvýšenie životnej úrovne seba, prípadne svojej manželke. Naopak, v súdnom spore bolo vykonanými dôkazmi preukázané, že žalobkyňa ani nie z 50 % využívala finančný potenciál svojej živnosti na zabezpečenie životnej úrovne seba, prípadne svojich detí. Za nesprávne, nezákonné, neprípustné a zmatečné považuje preto určenie vyživovacej povinnosti vo výške 60 Eur mesačne s odvolávaním sa na jednej strane na údajné potreby navrhovateľky a na druhej strane na jeho schopnosti a možnosti riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť z dôchodku, ktorá schopnosť je daná aj v tom prípade, keby túto uhrádzal iba z dôchodku, ktorý poberá. On poberá starobný dôchodok až od augusta 2018, dovtedy nemal žiadny príjem a žil zo svojich úspor, súd teda nemôže odkazovať na platenie výživného v období od 04.10.2017 do augusta 2018 z dôchodku, ktorý v tom čase on nepoberal. Dal tiež do pozornosti súdu skutočnosť, že žalobkyňa svojím nezodpovedným konaním zmarila možnosť poberania príspevku na ich dve maloleté deti spolu vo výške 1 040 Eur mesačne z F., a to tým, že v primeranej lehote neposkytla veľvyslanectvu F. vo Z., ktoré je na to príslušné, potrebné doklady - rodné listy a pasy maloletých detí, ktoré boli potrebné za účelom vyplácania pravidelného mesačného príspevku. Žalobkyňa tým defakto obrala svoje deti o finančnú čiastku, ktorá k dnešnému dňu predstavuje od februára 2018 spolu sumu cca 30 160 Eur. Pri poslednej osobnej návšteve v F. v mesiaci apríl 2020 jemu kompetentné orgány v F. oznámili, že nárok na vyplatenie tejto čiastky späť už prepadol z dôvodu neuplatnenia. Vzhľadom na uvedené preto navrhol, aby odvolací súd podanú žalobu na určenie manželského výživného zamietol ako nedôvodnú.

3. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu manžela uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, tento považuje za zákonný a správny. Má za to, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy, ktorými náležite zistil a objasnil skutkový stav veci, na základe čoho správne posúdil životnú úroveň oboch manželov počas trvania manželstva, od podania návrhu až do jeho zániku, tiež správne posúdil a vyhodnotil, že jej aktívna vecná legitímácia je daná, čo aj náležite odôvodnil, a vzhľadom na ktoré skutočnosti správne, zákonne a spravodlivo rozhodol. S manželovým odvolaním nesúhlasí, považuje ho za nedôvodné a účelové. Má za to, že súd prvej inštancie dodržal všetky hmotnoprávne a procesnoprávne pokyny odvolacieho súdu, doplnil a vykonal dokazovanie na ozrejmienie skutočností, ktoré mu uložil odvolací súd a na základe vykonaných dôkazov správne a zákonne rozhodol. Odvolací súd uložil v bode 11 uznesenia súdu prvej inštancie obstaráť podklady pre záver o životnej úrovni manželov, t. j. ich osobné, príjmové, majetkové pomery, výdavky a v rámci rozhodovania prihliadnúť na osobnú starostlivosť o domácnosť, či manželia žijú spolu, na v uznesení ďalej uvedené špecifiká, dôvody neplnenia si vyživovacej povinnosti, prípadne skutočnosti týkajúce sa rozporu s dobrými mravmi, zákonné kritéria uvedené v § 75 Zákona o rodine, na základe čoho má súd prvej inštancie určiť výživné vo výške, ktorá by mala zabezpečiť v zásade rovnakú životnú úroveň manželov vzhľadom na ich konkrétne pomery, resp. návrh zamietnuť. Súd prvej inštancie sa striktnie pridržiaval právne záväzných pokynov odvolacieho súdu, kedy doplnil, resp. opätovne vykonal výsluchy účastníkov za účelom zistenia vyššie uvedených skutočností uložených mu odvolacím súdom, vykonal výsluch svedkyne Q. Z. a svedkyne M. M., oboznámil sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/99/2017 a sp. zn. 5C/65/2017 a s ostatnými listinnými dôkazmi. Súd prvej inštancie za účelom doplnenia dokazovania v tom smere, z akých zárobkových možností, schopností, majetkových pomerov, veku a zdravotného stavu manžela navrhovateľky vychádzal pri určení výživného na manželku v rozhodnom období, uložil uznesením manželovi navrhovateľky na pojednávaní dňa 29.11.2019, aby predložil doklady o príjmoch plynúcich z vlastníctva nehnuteľností v A. Z. v celom rozhodnom období od 04.10.2017 do 19.12.2018, o príjmoch plynúcich z podnikateľskej činnosti, teda z prenájmu nehnuteľností a z prevádzkovania autobazáru. Súd tiež v predmetnom uznesení uložil manželovi navrhovateľky predložiť daňové priznanie za rok 2016, 2017 a 2018 a dôkaz o tom, za akú cenu predal manžel navrhovateľky nehnuteľnosť spomínanú vo svojej výpovedi. Manžel navrhovateľky sa na predmetnom pojednávaní konanom dňa 29.11.2019 do zápisnice vyjadril, že dôkazy môže predložiť neskôr, lebo do A. Z. ide v januári 2020 alebo februári 2020. Napriek uvedenej skutočnosti manžel navrhovateľky za celé obdobie, t. j. za tri roky trvania tohto súdneho konania a za 7 mesiacov od predmetného uznesenia súdu do vyhlásenia rozsudku, túto svoju povinnosť uloženú mu súdom nesplnil, predmetné ani žiadne iné dôkazy preukazujúce ním tvrdené skutočnosti o svojej údajnej nemajetnosti nepredložil, dokonca sa na pojednávanie konané dňa 17.06.2020 (spolu s jeho právnym zástupcom) ani nedostavil, ani neospravedlnil svoju neúčast', hoci predvolanie na pojednávanie mu, resp. jeho právnemu zástupcovi bolo riadne a včas doručené, na základe čoho súd pojednával

v jeho neprítomnosti. Manžel navrhovateľky tak sám vlastným úmyselným konaním zmaril vykonanie ďalších dôkazov súdom v zmysle záväzného pokynu odvolacieho súdu, čím nerešpektoval uznesenie súdu prvej inštancie, pričom práve predmetné dôkazy mali preukázať jeho skutkové tvrdenia, čo je mimochodom v zmysle zákona povinnosť každej procesnej strany, dokonca sa vo svojom podaní odvoláva na to, že súd prvej inštancie sa náležitým spôsobom nevysporiadal s právne záväznými pokynmi odvolacieho súdu, ktoré sú uvedené v bodoch 8. až 17., kde mimo iného odvolací súd ukladá súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie pre vyvodenie skutkových a právnych záverov o osobných, príjmových a majetkových pomeroch a výdavkoch manžela navrhovateľky, a to za účelom posúdenia a porovnania životnej úrovne manželov. Na základe vyššie uvedených vykonaných dôkazov súd prvej inštancie získal dostatok podkladov na vyvodenie skutkových a právnych záverov týkajúcich sa jednak posúdenia aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľky, osobných, príjmových a majetkových pomeroch na strane navrhovateľky a manžela navrhovateľky a predovšetkým na porovnanie životnej úrovne oboch manželov, na základe čoho súd prvej inštancie vykonané dôkazy náležite a správne vyhodnotil, každý samostatne i všetky v ich vzájomnej súvislosti a správne a zákonne vo veci rozhodol, pričom svoje rozhodnutie v rozsudku náležite, podrobne a preskúmateľne odôvodnil. S predmetným postupom i rozsudkom súdu prvej inštancie vrátane jeho odôvodnenia vykonaným dokazovaním, sa navrhovateľka v plnom rozsahu stotožňuje. Aktívna vecná legitímácia navrhovateľky je daná tým, ako to správne uvádza súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, že jej životná úroveň bola v rozhodnom období nepochybne nižšia ako životná úroveň manžela navrhovateľky. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že životná úroveň navrhovateľky bola v rozhodnom období nižšia ako životná úroveň manžela navrhovateľky, a to nielen výpoveďou navrhovateľky, ale i výpoveďami svedkov Q. Z. a M. M., ktoré potvrdili vyjadrenia navrhovateľky rozporované manželom navrhovateľky, a to, že navrhovateľka bola v rozhodnej dobe závislá na ich finančnej výpomoci. Čo sa týka manželom napádaného tvrdenia, že navrhovateľka v rozhodnom období nepracovala toľko koľko mohla a mala, aby zabezpečila potreby svoje a maloletých detí, na ktoré manžel počas celého obdobia prispieval sumou 50 Eur na každé, čo ani zďaleka nepokrylo ani len základné potreby maloletých detí, z vykonaného dokazovania, a to z výpovede navrhovateľky, svedkyne Q. Z. a M. M. jednoznačne vyplýva, že kaderníctvo sa nachádza na dedine, kde bolo spočiatku mimoriadne ťažké nájsť si klientelu, objednávok bolo málo, pričom keď sa navrhovateľke kaderníctvo postupne rozbehlo a objednávok pribúdalo, navrhovateľka nemohla naplno využívať svoj fond pracovného času, nakoľko mala v osobnej starostlivosti dve maloleté deti, neustále musela chodiť na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny za kolíznym opatrovníkom kvôli rôznym podnetom zo strany manžela navrhovateľky, spolupracovala v R. A., G., na políciu, keďže manžel na ňu neustále podával trestné oznámenia a tiež na súdy, nakoľko v tom čase na Okresnom súde Topoľčany prebiehalo medzi manželmi okrem už uvedených súdnych konaní sp. zn. 10P/99/2017 (rozvod a úprava práv a povinností k maloletým deťom) a sp. zn. 5C/65/2017 (určenie, že nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov) aj niekoľko ďalších konaní, a to napr. 1P/17/2017 (úprava práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu), sp. zn. 10P/125/2017, sp. zn. 8C/41/2017, sp. zn. 4C/67/2017 a mnohé iné. Taktiež s maloletými deťmi, predovšetkým s mal. K., ktorý vzniknutú situáciu ohľadne rozchodu rodičov a násilia manžela navrhovateľky voči navrhovateľke znášal obzvlášť ťažko, navrhovateľka pravidelne navštevovala psychologičku, detské lekárky a rôzne dostupné poradenstvá za účelom minimalizácie dopadu rozpadu vzťahov medzi manželmi na maloleté deti. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľka vykonávala živnosť v maximálnej možnej miere popri starostlivosti o maloleté deti a riešení rozchodu s manželom na inštitúciách, čo bolo spoľahlivo preukázané vykonaným dokazovaním, rovnako ako príjem zo živnosti navrhovateľky, odkázanosť na finančnú pomoc zo strany rodiny a skutočnosť, že manžel navrhovateľky okrem platby elektriny a vody za nehnuteľnosť v M. G. Z. v jeho výlučnom osobnom vlastníctve, ktorú v tej dobe obývala navrhovateľka spolu s maloletými deťmi, na domácnosť ani na mal. deti (okrem výživného v sume 50 Eur na každé dieťa) neprispieval ani sa iným spôsobom o domácnosť nestaral (čo vyplýva okrem iného z pripojeného rozvodového spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/99/2017). Ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, náklady na domácnosť navrhovateľky spojené s úhradou nákladov potrieb maloletých detí, boli nepomerne vyššie ako mohla zarobiť navrhovateľka zo svojej živnosti. Na druhej strane manžel navrhovateľky vo svojom odvolaní uvádza, že jeho životná úroveň bola v rozhodnom období oproti navrhovateľke oveľa nižšia, čo odôvodňuje tým, že na „rozdiel od žalobkyne nemal ako nezamestnaný invalid vyššieho veku žiaden pravidelný príjem a splácal úver vo výške 29.000,- eur, napriek tomu zo svojich úspor financoval svoje potreby a platil všetky poplatky spojené s užívaním rodinného domu a podľa svojich možností a schopností prispieval aj na školské a voľnočasové aktivity maloletých detí, čo bolo preukázané v prebiehajúcom spore.“ Ďalej vo svojom podaní sa manžel navrhovateľky opakovane označuje za „staršiu osobu s vážnym zdravotným postihnutím“. Toto označenie manžela navrhovateľky, ktorým sa sám

opakovane bráni voči návrhu, je však opäť účelovým a nezakladajúcim sa na pravde, a preto úmyselne klamlivým. Na otázku právnej zástupkyne navrhovateľky na pojednávaní konanom dňa 29.11.2020, či má priznaný invalidný dôchodok a v akej výške odpovedal, že nepoberá invalidný dôchodok, ale dôchodok predčasný. Výmena kolenného kĺbu z manžela navrhovateľky nerobí ťažko zdravotne postihnutého bez možnosti zamestnať sa alebo dosiahnuť akýkoľvek príjem, ako sa sám prezentuje. Vykonaným dokazovaním, a to výsluchom manžela navrhovateľky a listinnými dôkazmi ako aj pripojenými súdnymi spismi sp. zn. 5C/65/2017 a sp. zn. 10P/99/2017 boli spoľahlivo preukázané osobné a majetkové pomery manžela navrhovateľky. Z toho vyplynulo, že manžel navrhovateľky počas rozhodného obdobia na území Slovenskej republiky nepracoval, pričom k dôvodom prečo nepracoval sa ani na otázku bližšie nevyjadril, mal priznaný predčasný starobný dôchodok zo A. Z. späťne od februára 2018 vo výške 1 040 Eur, čo je na pomery v Slovenskej republike nadštandardný príjem, žil v prenájme, nakoľko rodinný dom v M. G. Z., o ktorom súd medzičasom rozhodol, že je jeho výlučným osobným vlastníctvom, užívala navrhovateľka s maloletými deťmi len z toho dôvodu, že manžel mal do domu zakázaný vstup pre domáce násilie voči navrhovateľke, za ktoré bol v minulosti dvakrát právoplatne odsúdený. K majetkovým pomerom na strane manžela navrhovateľky súd dokazovaním zistil, že manžel navrhovateľky je okrem rodinného domu a pozemkov v M. G. Z. výlučným vlastníkom ďalších nehnuteľností nachádzajúcich sa v A. Z. a to garáže a bunky s troma bytmi. Okrem toho v roku 2017 predal inú nehnuteľnosť v A. Z. za 70 000 dolárov, z čoho mu po vyplatení úveru (nešpecifikoval akého) zostalo 20 000 Eur, pričom jeho čistý zisk z predaja predstavoval sumu 23 094,36 dolárov. Manžel navrhovateľky síce vo svojom podaní kladie dôraz na úverové zaťaženie vo výške 29 000 Eur, avšak na čo si predmetný úver zobral a či to bolo nevyhnutné neuviedol, uviedol len, že banky v A. Z. E. ponúkajú takú možnosť, ktorú využil, mimo iného peňažné prostriedky pochádzajúce z tohto úveru boli podľa neho použité na výstavbu rodinného domu a kúpu pozemkov v M. Z., ktoré sú vo výlučnom vlastníctve manžela, a teda ich investoval opäť len pre svoje vlastné potreby. Na domácnosť ani na maloleté deti v rozhodnom období okrem už spomínanej platby elektriny a vody a výživného vo výške 50 Eur na každé dieťa, žiadnym spôsobom neprispieval. Vlastníctvo predmetných niekoľkých nehnuteľností na území Slovenskej republiky a na území A. predaj nehnuteľnosti za kúpnu cenu 70 000 dolárov, resp. ostatok po vyplatení bližšie nešpecifikovaného úveru, takisto bližšie nešpecifikované úspory spomínané vo výpovedi manžela navrhovateľky a predčasný starobný dôchodok vo výške 1 040 Eur ako pravidelný príjem od februára 2018 nesporne dvíhajú životnú úroveň manžela navrhovateľky nad životnú úroveň navrhovateľky ako pracujúcej matky dvoch maloletých detí, ktoré mala vo svojej osobnej starostlivosti. Z uvedených dôvodov preto nemôže byť ani priznanie platenia výživného navrhovateľke súdom prvej inštancie v rozpore s dobrými mravmi ako to vo svojom podaní tvrdí manžel navrhovateľky. V súvislosti s uvedeným navrhovateľka tiež poukazuje na Uznesenie Okresného súdu Topoľčany zo dňa 17.11.2017 v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 10P/99/2017 o zamietnutí žiadosti manžela o oslobodenie od súdnych poplatkov, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že v čase jeho obmedzenia osobnej slobody mal pri sebe neprímerane vysokú finančnú hotovosť vo výške 4 786,15 Eur a 121 USD, z čoho jasne vyplynulo, že aj po príchode manžela na A. má tento príjmy plynúce zo zahraničia. Predmetné uznesenie sa už nachádza v súdnom spise. Z uvedeného jednoznačne vyplýva a je potvrdené vykonaným dokazovaním, a to výpoveďami účastníkov, výpoveďami svedkov Q. Z. a M. M., listinnými dôkazmi a pripojeným spisovým materiálom, že životná úroveň navrhovateľky bola v rozhodnom období nižšia ako životná úroveň manžela navrhovateľky, čo správne vyhodnotil a riadne a dostačujúco v rozsudku odôvodnil súd prvej inštancie. Skutočnosť, že príjem manžela navrhovateľky z podnikania, z prenájmu nehnuteľností a z prevádzkovania autobazáru v A. nebol preukázaný ďalšími listinnými dôkazmi, predovšetkým daňovými priznaniami manžela navrhovateľky zo A. Z. nemožno brať na ťarchu navrhovateľky, ktorá vykonanie takéhoto dôkazu navrhla, pričom súd prvej inštancie uložil manželovi navrhovateľky uznesením povinnosť tieto doklady predložiť. Navrhovateľka má za to, že dôkazná situácia na strane manžela navrhovateľky ohľadne jeho osobných, príjmových a majetkových pomerov, je aj bez ďalších dôkazov, ktoré manžel navrhovateľky vlastným zavinením a účelovo nepredložil, t. j. prípadných ďalších príjmov plynúcich z podnikateľskej činnosti, či z vlastníctva nehnuteľností v A. Z., dostatočná pre vyvodenie záveru, že jeho životná úroveň je omnoho vyššia ako životná úroveň navrhovateľky v rozhodnom období, a teda aktívna legitímácia navrhovateľky je bez pochyb daná a preukázaná dokazovaním vykonaným na základe záväzného pokynu odvolacieho súdu. Na základe uvedeného sa argumentácia manžela navrhovateľky uvedená v jeho odvolaní javí ako nedôvodná a ako účelová obrana. Čo sa týka argumentácie manžela navrhovateľky uvedenej v bode 8. jeho odvolania, toto tvrdenie manžela navrhovateľky ohľadne príspevku na maloleté deti, ktorý mal byť poskytovaný zo A. sa nezakladá na pravde, navrhovateľka poskytla Veľvyslanectvu A. Z. potrebnú súčinnosť, za účelom čoho sa naň aj osobne dostavila. Dovoľujem si poukázať na skutočnosť, že ide o príspevok A. Z. na maloleté deti, akýsi bonus, teda daný argument manžela navrhovateľky je pri

určovaní výživného na manželku irelevantný a právne bezvýznamný. Taktiež si dovoľujem poukázať na skutočnosť, že ide len príspevok od cudzieho štátu, ktorého poberateľom by bol manžel navrhovateľky v zastúpení maloletých detí, t. j. v prípade, ak by tento príspevok aj bol poskytnutý, jeho príjmom by neboli priamo maloleté deti ani navrhovateľka ako matka maloletých detí, ktorá ich v rozhodnom období mala zverenú do svojej osobnej starostlivosti, ale manžel navrhovateľky, tiež nejde o plnenie nahrádzajúce plnenie vyživovacej povinnosti, na ktoré je zo zákona povinný rodič maloletého dieťaťa, nie cudzí štát. Išlo by teda v zásade len o ďalší finančný bonus manžela navrhovateľky. Z uvedeného dôvodu sa k nemu ďalej navrhovateľka nebude vyjadrovať. S ohľadom na uvedené navrhovateľka považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne a spravodlivé a v celom rozsahu súhlasí s rozsudkom, jeho odôvodnením ako aj s právnym názorom súdu prvej inštancie. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhovateľka navrhuje, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Zároveň navrhovateľka navrhuje, aby odvolací súd zaviazal manžela navrhovateľky zaplatiť navrhovateľke plnú náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný v duplike uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava všetkých dôvodov, ktoré uviedol na svoju obranu v písomnom odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie, a to najmä z dôvodu, že žalobkyňa sa vo svojom vyjadrení vôbec nezaoberala odvolacími dôvodmi, ktoré on na svoju obranu uviedol. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení neozrejmla ním uvádzané skutočnosti a dôvody, pre ktoré je aj v poradí druhý rozsudok súdu prvej inštancie podľa jeho názoru nezákonný a nesprávny. V poradí druhým rozhodujúcim dôvodom, pre ktorý on považuje aj v poradí druhý rozsudok súdu prvej inštancie za nezákonný a nesprávny, je skutočnosť, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol vydaný bez splnenia zákonom vyžadovanej hmotnoprávnej podmienky upravenej v § 71 a 75 Zákona o rodine a ustálenej súdnej praxi. V zmysle § 71 Zákona o rodine, zákon umožňuje súdu zasahovať do vzťahu medzi manželmi a vecná legitímácia manželovi vzniká len v prípade, ak druhý manžel vyživovaciu povinnosť neplní vôbec alebo nie v plnej miere, v dôsledku čoho vzniká rozdiel v životnej úrovni manželov. Treba zdôrazniť, že ide kogentné ustanovenie zákona, preto jeho účinky nemožno vylúčiť. V súdnom spore bolo preukázané, že on prispieval na domácnosť, na rodinu, na bývanie a na svoje deti, podľa svojho veku, možnosti a schopnosti, to znamená, že na podanie žaloby a na vydanie rozhodnutia v tejto veci nebola splnená vyššie uvedená hmotnoprávna podmienka vecnej legitímácie žalobkyne. Podľa jeho názoru v súdnom spore bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že životná úroveň žalobkyne určená podmienkami bývania, reálnymi mesačnými príjmami a možnosťami ich prípadného zvýšenia, vekom, zdravotným stavom, finančnými aktívami resp. pasívami, bola s ohľadom na konkrétne reálne životné podmienky určite vyššia ako u neho.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejne vyhláseným rozsudkom a dospel k záveru, že odvolanie povinnej osoby nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich častiach je potrebné v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

10. Podľa § 71 ods. 2 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

11. Vyživovacia povinnosť vzniká uzavretím manželstva. Je viazaná na právnu existenciu manželstva a zaniká spolu s jeho zánikom zo zákonných dôvodov. Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Prostredníctvom tohto inštitútu sa teda okrem uspokojenia osobných potrieb sleduje aj naplnenie požadovaného zákonného charakteru inštitútu manželstva z majetkového hľadiska. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikla disproporcja v ich celkovej životnej úrovni. Zásada dobrých mravov je korektívom, ktorý môže spôsobiť, že napriek všeobecnej požiadavke rovnakej životnej úrovne v manželstve, v dôsledku ich porušovania sa táto zásada nemusí uplatniť. Je to odôvodnené tým, že inštitút manželstva okrem svojej právnej stránky je založený na určitých morálnych a etických pravidlách, ktorých dodržiavanie sa sleduje aj v rámci majetkových vzťahov súvisiacich s manželstvom. Práve z tohto dôvodu môže byť rozpor s dobrými mravmi zreteľnejší ako pri iných druhoch vyživovacej povinnosti. Pomôckou môže byť morálne vymedzenie obsahu manželstva (§ 18), podľa ktorého manželia sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Automaticky však neplatí záver o tom, že pri porušení niektorej z uvedených povinností zaniká vyživovacia povinnosť. Podľa konkrétnych okolností prichádzajú do úvahy prípady fyzického, psychického násillia, nevery a opustenia manžela. Treba posúdiť, ako si manžel, ktorý požaduje výživné, resp. od ktorého sa výživné požaduje, plní svoje povinnosti, resp. prečo ich neplní. Z princípu rovnosti manželov vyplýva aj zákonný znak vzájomnosti tohto druhu vyživovacej povinnosti, to znamená, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený a povinný na jej plnenie. Zákon súdu umožňuje zasahovať do tohto vzťahu a vecná legitímácia manželovi vzniká len v prípade, ak druhý manžel vyživovaciu povinnosť neplní vôbec, alebo nie v plnej miere, v dôsledku čoho vzniká rozdiel v životnej úrovni manželov. Ide o kogentné ustanovenie, a preto jeho účinky nemožno vylúčiť. Rozsah vyživovacej povinnosti je spolu s výživným dieťaťa najväčší. Týka sa tak ako iné druhy vyživovacích povinností všetkých potrebných osobných potrieb, t.j. predovšetkým stravy, ošatenia, bývania, kultúrneho vyžitia. Východiskom je teda rovnaká životná úroveň manželov. Pojem "v zásade" rovnaká životná úroveň obidvoch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí. Treba vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik týkajúcich sa jednotlivých manželov. Zhodnotiť treba namáhavosť práce vykonávanej manželom, od ktorého sa výživné požaduje, v prípade niektorých povolání sú nevyhnutné náklady na reprezentáciu, vytvorenie a udržanie klientely, u iných takéto výdavky neprichádzajú do úvahy. So zabezpečením vyššieho príjmu na základe značne náročného vypätia síl, resp. sťažných okolností, môže byť spojená aj potreba vynaloženia vyšších prostriedkov napríklad na regeneráciu. Rozdielne potreby a náklady preto môžu vyplývať aj zo zdravotného stavu, stravovania, ošatenia, spôsobu života a pod. Uvedené ustanovenie bude naplnené, pokiaľ manželia budú mať približne rovnakú možnosť zabezpečiť si svoje základné potreby s prihliadnutím na uvedené osobitosti. Zákon súdu ukladá povinnosť obligatórne prihliadať na starostlivosť o domácnosť, pričom už nehovorí o spoločnej domácnosti, na základe čoho možno hodnotiť aj prípady oddeleného žitia v prípade starostlivosti o dieťa. Pri bezdetnom manželstve a oddelenom spolužití by nebolo možné vziať do úvahy starostlivosť manžela - navrhovateľa o vlastnú domácnosť. Domácnosť podľa Občianskeho zákonníka tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. V súvislosti s ustanovením § 71 ide o širokú definíciu, podstatná je predovšetkým starostlivosť o potomkov manželov. Výkon starostlivosti o domácnosť je naplnením zmyslu zákona o rodine, vytvára priaznivé prostredie pre rast detí, druhému manželovi umožňuje venovať sa svojmu osobnostnému rastu a povolaniu. Zákon tejto činnosti správne priznáva finančné ohodnotenie, resp. ho posudzuje ako materiálny ekvivalent peňažného plnenia zo strany druhého manžela; až po jeho posúdení možno porovnávať životnú úroveň manželov. Súčasne je vyjadrením záverov aplikačnej praxe o možnosti plnenia vyživovacej povinnosti aj formou naturálneho plnenia. Aj takýmto spôsobom sa manžel podieľa na majetkovom postavení rodiny, a to podľa svojich schopností a možností, bez ohľadu na to, či sú rozdielne v porovnaní s druhým manželom (napr. v prípade choroby, nemožnosti nájsť pracovné uplatnenie). Tým nie je dotknutá požiadavka v zásade rovnakej životnej úrovne. Súd obstará podklady pre záver o životnej úrovni manželov, t.j. ich osobné, príjmové, majetkové pomery, výdavky, v rámci rozhodovania prihliadne na osobnú starostlivosť o domácnosť, či žijú spolu, na už uvedené špecifiká, dôvody neplnenia vyživovacej povinnosti, prípadne skutočnosti týkajúce sa rozporu s dobrými mravmi, zákonné kritériá uvedené v § 75, na základe čoho určí výživné vo výške, ktorá by mala zabezpečiť v zásade rovnakú životnú úroveň manželov vzhľadom na ich konkrétne pomery, resp. návrh zamietne.

Výživné medzi manželmi rovnako ako v iných prípadoch výživného podľa prvej až piatej hlavy tretej časti zákona o rodine však nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore so zásadami morálky (§ 96 ods. 2 ZR; teraz § 75 ods. 2 - pozn. aut.). Z tohto hľadiska súd pri rozhodovaní o nároku na výživné medzi manželmi za trvania manželstva bude musieť vziať do úvahy najmä dĺžku manželského spolužitia, vzájomné správanie sa oboch manželov, starostlivosť o spoločnú domácnosť a o výchovu detí a tiež príčiny, pre ktoré manželia neplnia vzájomnú vyživovaciu povinnosť dobrovoľne. Pre záver, či priznanie výživného neodporuje zásadám morálky, môže byť významnou okolnosťou, či manžel uplatňujúci nárok na výživné neodmieta bez závažných dôvodov zo svojej strany plniť povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 18 a 19 ZR, či žije s druhom a pod. Vždy bude treba súhrnne uvážiť postoj každého z manželov k manželstvu a jeho účasť na zabezpečovaní potrieb spoločnej rodiny i domácnosti a význam vzájomnej vyživovacej povinnosti pre obnovenie manželského spolužitia.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Kritériá uvedené v § 75 ods. 1 Zákona o rodine predstavujú všeobecnú úpravu pre všetky druhy vyživovacej povinnosti. Treba ich posudzovať v súvislosti so špeciálnymi kritériami platnými pre jednotlivé druhy vyživovacej povinnosti, t.j. s právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, nárokom rodičov voči deťom na primeranú výživu, v zásade rovnakou životnou úrovňou manželov, nárokom rozvedeného manžela na primeranú výživu, nárokom nevydatej matky na primeranú úhradu jej výživy. Pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými a príspevku na výživu rozvedeného manžela sa vyžaduje aj určitý stupeň odkázanosti oprávneného. Pri pluralite na strane povinných sa posudzuje vzájomný pomer zákonných hľadísk určovania výživného. Zákon pojmovo vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sa preskúmavajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Všeobecnou podmienkou možnosti priznať výživné je súlad s dobrými mravmi. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Pravidelne zisťovanými okolnosťami v konaní o výživnom na strane výdavkov sú pravidelné, ako aj nepravidelné náklady spojené s bývaním (nájomné, prevádzka bytu, domu), stravou, ošatením, zdravotným stavom, starostlivosťou o dieťa a domácnosť, inými vyživovacími povinnosťami, poisťovacími plneniami, sporením, pôžičkami, splátkovými platbami, daňovými plneniami, výdavkami na výkon povolania. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Pokiaľ je povinný nezamestnaný, skúmajú sa dôvody takéhoto stavu, situácia na trhu práce, jeho aktivita smerujúca k získaniu zamestnania, dôvod ukončenia posledného pracovného pomeru (či už objektívny, napr. v dôsledku organizačných zmien, alebo subjektívny, napr. v dôsledku porušovania pracovnej disciplíny, resp. bezdôvodné ukončenie pracovného pomeru). Súd vychádza z možnosti pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa správy o voľných miestach v danom regióne so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného. V prípade, ak je povinný vedený ako nezamestnaný, avšak pracuje nelegálne, na takéto príjmy nemožno prihliadať, súd však môže posúdiť jeho celkovú majetkovú situáciu. Nesporný význam z hľadiska individualizácie výšky výživného má kritérium majetkových pomerov povinného. Umožňuje komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň povinného pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samej osoby neposkytujú úplný obraz o situácii povinného. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného, aby ich speňažením z výťažku alebo inak zabezpečil výživné, inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov povinného. Majetkové pomery budú predmetom dokazovania a záleží aj na oprávnenom, aby poukázal na ich existenciu, pokiaľ má o nich vedomosť. Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo

nehnutelností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných hnutelných vecí (motorové vozidlá, luxusné športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Okolnosťou tvoriacou v súhrne celkové majetkové pomery povinného sú aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody). Aj tu treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti a posudzovať ich z hľadiska potenciality. Zadĺženie povinného z dôvodov, ktoré nie sú nevyhnutné, resp. súvisia so zaobstaraním predmetov nadštandardnej hodnoty, z tohto hľadiska znamená, že na ne súd pri ustálení majetkových pomerov nebude prihliadať, navyše, v prípade kúpy takýchto vecí by sa majetkový stav nezmenil, povinnému by síce vznikli dlhy, majetok by sa však zhodnotil o kúpenú vec. Aplikácia prax požaduje neprihliadať ani na dlhy vzniknuté z trestnej činnosti, prípadne z nečestného konania, ktorého dôsledky by sa nemali prenášať na oprávneného. Niet dôvodu prihliadať ani na náhradu škody, na ktorú bol povinný zaviazaný v trestnom konaní na základe úmyselnej trestnej činnosti. Oprávnený môže disponovať vlastným majetkom. Vo všeobecnosti aplikácia prax zastáva názor, že oprávnený nemusí uspokojovať svoje potreby z predaja majetkových podstat. Treba rozlišovať, či ide o vyživovaciu povinnosť, podmienkou ktorej je stav odkázanosti na výživné. Za rozpor s dobrými mravmi by bolo možné považovať situáciu, keď majetkové pomery osoby požadujúcej výživné prevyšujú majetkové pomery žalovaného. Na strane oprávneného zákon ustanovuje hľadisko odôvodnenosti potrieb. Odôvodnenosťou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Treba vychádzať z pojmu výživné, tak ako ho vymedzila aplikácia prax. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Ide však o odôvodnené potreby oprávneného, preto je nevyhnutná ich individualizácia z hľadiska jeho konkrétnych potrieb, ktoré budú závislé od zdravotného stavu oprávneného, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a pod., budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodilé. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru. Obdobne možno posudzovať situáciu zamestnanca s určitou kvalifikáciou, v dôsledku čoho môže vykonávať prácu v lepšie ohodnotenej, vyššej funkcii. Za vzdanie sa majetkového prospechu sa spravidla považuje odmietnutie dedičstva, výhry, daru. Vzniká otázka, ako posudzovať nielen negatívne konanie, ale aj nevykonanie pozitívneho konania, napríklad neuplatňovanie si reštitučného nároku alebo iných zákonných nárokov. Aj v takomto prípade je naplnený znak potenciality spočívajúci v požiadavke, aby povinný vykonal to, čo je v jeho schopnostiach a možnostiach, aby v rámci inštitútu výživného boli uspokojené odôvodnené potreby oprávneného. Relevanciu v zmysle následkov potenciality možno jednotlivým prípadom priznať len za podmienky, ak k takému konaniu nedošlo zo špekulatívneho, ale závažného dôvodu. Závažným dôvodom môže byť zdravotný stav, potreba miesta výkonu povolania bližšie k bydlisku rodiny, organizačné zmeny, potreba vykonávania starostlivosti o člena rodiny. Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže ospravedlniteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t.j. príjmu pred zmenou zamestnania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý dosahoval pred rozviazaním pracovného pomeru, resp. z majetkových pomerov, ako by obsahovali predmetné majetkové podstaty v prípade vzdania sa majetkového prospechu.

14. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. Bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, súd nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. Nepochybná odôvodnenosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektmi rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu. Narušenie príslušných osobných vzťahov z relevantných dôvodov zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenia založené práve na takomto osobnom vzťahu. Pojem dobré mravy je neurčitým právnym pojmom, jeho obsah nevyplýva z pozitívneho práva. Okrem práva existujú aj iné systémy noriem, niektorým z nich takouto úpravou právo poskytuje ochranu tým, že im prepožičiava sankcie charakteristické pre systém práva. Nejde o akékoľvek normy, ale o všeobecne spoločensky uznávané pravidlá, prostredníctvom ktorých sa zavrhuje spoločensky nežiaduce javy. Vo všeobecnosti bývajú vyjadrené konštrukciou o "pocite súnáležitosti všetkých spravodlivo uvažujúcich ľudí". Pojem dobré mravy je ďalej časovo (plynutím času podlieha zmenám) a miestne podmienený. Na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti, ich danosť sa zisťuje podľa konkrétnych okolností prípadu. Za rozpor s dobrými mravmi možno považovať aj prípad, ak by napríklad príjmové a majetkové pomery oprávneného (v prípadoch, keď nie je podmienkou odkázanosť oprávneného, napr. pri žalobe plnoletého dieťaťa voči rodičom) prevyšovali majetkové pomery povinného. Ako konanie v rozpore s dobrými mravmi by bolo možné posudzovať aj prípady, keď oprávnený bez ospravedlniteľného dôvodu nevykonáva žiadnu zárobkovú činnosť aj napriek objektívnym možnostiam a svojim schopnostiam a svoju situáciu rieši požadovaním výživného. Príčiny vedúce k rozvratu manželstva ako jedno z hľadísk posudzovania dobrých mravov zákon upravil aj špeciálne pri podmienkach vzniku nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela. V zmysle striktného znenia normy súd v prípade zistenia rozporu s dobrými mravmi nemá inú možnosť (napr. zníženie výživného) než výživné nepriznať.

16. Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

17. Odvolací súd po prejednaní danej právnej veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich častiach je vecne správne, keď súd prvej inštancie správne a dostatočným spôsobom zistil skutočný stav veci a posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a to v súlade s ustanoveniami § 71 ods. 1, § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine a správne rozhodol o určení výživného L. ako osoby povinnej platiť výživné navrhovateľke tak, ako je vyššie uvedené. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje. Súd prvej inštancie sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie návrhu navrhovateľky na určenie vyživovacej povinnosti L. I. ako osoby povinnej platiť výživné navrhovateľke. Odvolací súd na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia s poukazom na odvolacie dôvody L. I. uvádza, že v danej právnej veci súd prvej inštancie kvalifikovane zistil osobné, majetkové a zárobkové pomery na strane L. I. ako osoby povinnej platiť výživné, ako aj osobné, majetkové, zárobkové pomery navrhovateľky a odôvodnené výdavky na strane navrhovateľky v rozhodnom období ako osoby oprávnenej na výživné, dôsledne ich preskúmal zo všetkých zákonných hľadísk, aj sa s nimi skutkovo i právne vysporiadal tak, ako je vyššie uvedené a vecne správne rozhodol, pokiaľ v súlade s ustanovením § 71 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine stanovil L. I. ako osobe povinnej plniť si vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke v rozsahu určenom vo výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. V danej právnej veci bol návrh navrhovateľky dôvodne podaný, keď vecná legitímácia navrhovateľky vznikla z dôvodu, že L. I. ako osoba povinná platiť výživné ako manžel navrhovateľky si vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k navrhovateľke v rozhodnom období od 04.10.2017 do 19.12.2019 neplnil v plnej miere, v dôsledku čoho vznikol rozdiel v životnej úrovni manželov, teda vznikla disproporcja v ich celkovej životnej úrovni a zároveň neboli zistené dôvody pre nepriznanie výživného v zmysle ustanovenia § 75 ods. 2 zákona o rodine (pre rozpor s dobrými mravmi).

18. Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že v rozhodnom období boli účastníci konania manželia, manželstvo uzatvorili dňa XX.XX.XXXX, z manželstva účastníkov pochádzajú dve

maloleté deti, K. Z., nar. XX.XX.XXXX a M. T., nar. XX.XX.XXXX. V rozhodnom období účastníci konania nežili v spoločnej domácnosti. Zo začiatku žili v F., kde manžel navrhovateľky vykonával podnikateľskú činnosť. Po čase sa rozhodli žiť na A. po tom ako manžel navrhovateľky dokončil stavbu rodinného domu sa presťahovali v júli 2015. V roku 2016 zriadil manžel navrhovateľke kaderníctvo, ktorá túto činnosť začala vykonávať. Po čase medzi účastníkmi začali vznikať nezhody ako to vyplýva z uznesenia Okresného súdu Topoľčany zo dňa 20.10.2017 č.k. 8C/41/2017-33, z ktorého súd zistil, že bolo manželovi navrhovateľky nariadené, aby nevstupoval dočasne do rodinného domu súp. č. XXX v obci L.- M. G. Z. a parcel tak, ako sú uvedené v uznesení, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX. Tiež bolo nariadené, aby sa úmyselne nepribližoval k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 15m. Z rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 29.03.2017 sp.zn. 1T/19/2017 súd zistil, že manžel navrhovateľky bol uznaný vinným, že 22.12.2016 v obci M. G. Z. v rodinnom dome č. XXX opakovane vulgárne nadával v prítomnosti maloletých detí svojej manželke ďalej tak, ako je to uvedené v tomto rozsudku, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom. V spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 13.06.2017 sp. zn. 1To/24/2017 bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 3 roky. Vzhľadom na uvedené účastníci od októbra 2017 nežijú spolu v rodinnom dome, v ktorom zostala bývať navrhovateľka spolu s maloletými deťmi. Rodinný dom je vedený na LV č. XXX vo vlastníctve manžela navrhovateľky, čo bolo potvrdené aj v konaní vedenom na prvoinštančnom súde pod sp. zn. 5C/65/2017, v ktorom bola zamietnutá žaloba o určenie, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. M. G. Z. patria do BSM účastníkov konania. Manželstvo účastníkov trvalo do 19.12.2018, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok o rozvoze ich manželstva. Zo spisu prvoinštančného súdu sp. zn. 10P/99/2017 súd zistil, že dňa 12.09.2017 podal manžel navrhovateľky návrh na rozvod manželstva. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19.11.2018 č. k. 10P/99/2017-342 bolo manželstvo účastníkov rozvedené. Pre čas po rozvoze zverené maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého K. Z. sumou XXX eur mesačne a maloletého M. T. sumou 150 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Súčasne bol upravený styk otca s maloletými deťmi tak, ako je to uvedené v tomto rozsudku. Navrhovateľka od roku 2016 pracuje ako SZČO vykonávajúca činnosť v kaderníctve. Z daňového priznania navrhovateľky za rok 2016 vyplýva príjem 2.639 eur, výdavky 2.594,27 eura a základ dane vo výške 44,73 eura. Podľa jej vyjadrenia hrubý mesačný príjem je cca 400 eur. Činnosť vykonáva v prenajatých priestoroch na základe nájomnej zmluvy s dohodnutým nájomným vo výške 120,- eur mesačne. Za predmetné obdobie t.j. od 04.10.2017 do 19.12.2018 žila v rodinnom dome v M. G. Z., vlastnícky patriaceho manželovi, ktorý uhrádzal platby za bývanie, takže tieto navrhovateľka neplatila. Mesačne uhrádzala za telefón 50 eur, za stravu 150 eur, oblečenie vo výške 20 eur, za drogeriu 20 eur mesačne a bežné lieky 5 eur. Pokiaľ cestovala pre maloleté M. T. do materskej školy v L., platila za cestovné 40 eur mesačne. Ako už bolo konštatované ročne platí úrazové poistné vo výške 383,80 eura. Vyživovaciu povinnosť má voči dvom maloletým deťom. Podľa daňového priznania navrhovateľky za rok 2017 dosiahla príjem 5.414,34 eura, výdavky 3.248,60 eura a základ dane vo výške 2.165,71 eura. Maloleté deti k dátumu trvania manželstva strán sporu navštevovali základnú školu, a to K. Z. 5.ročník a M. T. 1.ročník. Mesačný príjem navrhovateľky za rok 2017 bol cca 500 eur a poberala rodinné prídavky na dve deti spolu 47 eur mesačne. Manžel navrhovateľky prispieval na výživu detí mesačne po 50 eur na dieťa. Z daňového priznania navrhovateľky za rok 2018 vyplýva príjem 3.250,50 eur, výdavky 1.950,30 eura a základ dane vo výške 1.300,20 eura. Naďalej vykonáva podnikateľskú činnosť v týchto priestoroch. Žila vo vyššie uvedenom rodinnom dome, avšak z neho sa musela v zmysle rozsudku Okresného súdu č.k. 5C/65/2017 - 251 zo dňa 03.10.2018 spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/63/2019 - 303 zo dňa 31.03.2020 vysťahovať, nakoľko vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je manžel navrhovateľky. Úhrady za bývanie neplatila, pretože tieto hradil manžel navrhovateľky. Manžel navrhovateľky v predmetnom období nevykonával podnikateľskú činnosť v F. ako to bolo v minulosti. Naposledy bol v F., ako uviedol vo svojej výpovedi dňa 13.12.2017, v júli 2016 kde bol asi 6 týždňov a zarobil 5 000 dolárov s tým, že iný príjem nedosiahol. Podľa jeho tvrdenia žije z finančných prostriedkov, ktoré má na účte, s výškou kreditu 8 924,- eur a výškou hypotekárneho úveru 29 000,- dolárov. Uhradil platby za bývanie v rodinnom dome, v ktorom žila navrhovateľka s deťmi, a to za elektrinu 135,- eur, 20,- eur za vodu a 10,- eur káblovú televíziu. Maloletému M. uhradil 27,- eur za obedy, vyživovaciu povinnosť mal a rovnako naďalej má voči dvom maloletým deťom, ktoré výživné v predmetnom období platil vo výške 100,- eur, teda 50,- eur na dieťa. Z jeho výpovede zo dňa 13.12.2017 ďalej vyplýva, že býva v E. v prenajatom byte, za ktorý platil nájom 100,- eur mesačne. Za rodinný dom platil poistku ročne po 36,- eur. Na pojednávaní dňa 16.11.2018 uviedol, že mu bol v F. ako občanovi USA spätne priznaný starobný dôchodok od februára 2018 vo výške 1 207,- dolárov mesačne, v prepočte 1 040,-

eur. Manžel navrhovateľky ďalej uviedol, že je vlastníkom nehnuteľnosti v F. spočívajúcich v 3 buniak a garáže. Žije v jednoizbovom byte v E. spolu s priateľkou v podnájme, za ktorý platí 200,- eur mesačne. Zo spisu sp.zn. 5C/65/2017 bolo zistené, že v roku 2016 odpredal nehnuteľnosť v F. a ako vyplýva z vyššie oboznamovaného listu zo dňa 08.11.2016 jeho čistý zisk z odpredaja a nasledujúcich úhrad bol vo výške 23 094,36 dolárov.

19. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že s poukazom na vykonané dokazovanie bolo nesporne preukázané, že určenie výživného na navrhovateľku ako na manželku v rozhodnom období vo výške uvedenej vo výroku napadnutého rozsudku odôvodňujú odôvodnené potreby navrhovateľky, ako aj zárobkové schopnosti, možnosti a majetkové pomery L. I., i s prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľka a L. I. majú vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva účastníkov konania. Z vykonaného dokazovania boli nesporne preukázané odôvodnené mesačné bežné výdavky navrhovateľky (ako sú strava, ošatenie, hygiena, náklady na domácnosť, náklady spojené s podnikaním a pod.) tak, ako ich správne ustálil súd prvej inštancie, ktoré mesačné výdavky si navrhovateľka v rozhodnom období hradila sama resp. za pomoci svojej rodiny, keď v konaní nebolo preukázané, že by L. I. tieto výdavky (okrem nákladov na elektrinu, vodu, televíziu a daň z nehnuteľnosti) navrhovateľky v rozhodnom období hradil.

XX. L. I. v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie sa pri vydaní napadnutého rozsudku náležitým spôsobom nevyšporiadal s právne záväznými pokynmi odvolacieho súdu, ktoré sú uvedené v bodoch 8 až 17. Odvolací súd v súvislosti s uvedenou námietkou nesúhlasí, pretože súd prvej inštancie po vrátení veci doplnil dokazovanie a zisťoval nie len výšku príjmov manželov (zárobkové schopnosti a možnosti), osobné, rodinné a majetkové pomery každého z manželov, ale aj zisťoval konkrétnu mieru potrieb danú povahou práce, spôsobom života, zdravotným stavom účastníkov konania. Pokiaľ nemohol súd prvej inštancie zistiť skutočný stav majetkových pomerov povinnej osoby, tak tomu bolo jedine v dôsledku pasivity povinnej osoby, pretože táto na výzvu súdu nepredložila doklady o príjmoch plynúcich z vlastníctva nehnuteľnosti z F. v celom rozhodnom období, príjmy plynúce z podnikateľskej činnosti, ani nepredložila daňové priznania za roky 2016 - 2018, ani dôkaz za akú cenu predala nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v F. (č. I. 254), pričom za nepredloženie uvedených dôkazov nemožno v danom prípade sankcionovať navrhovateľku. Tiež sa podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie dostatočne vyšporiadal s potencialitou príjmov navrhovateľky, ktorá v dôsledku starostlivosti o maloleté deti a prebiehajúcich súdnych konaní nemohla vykonávať podnikateľskú činnosť sústavne počas celého týždňa, pričom nebolo v konaní preukázané také konanie navrhovateľky, ktoré by preukazovalo, že sa úmyselne pokúšala dosahovať nižší príjem, ktorého nedostatok by potom mal suplovať príjem od manžela. Bývalý manžel navrhovateľky namietal, že v rozhodnom období bola životná úroveň navrhovateľky vyššia ako jeho, pretože on bol v rozhodnom čase nezamestnaný invalid, vyššieho veku, bez pravidelného príjmu, splácajúci úver vo výške 29 000 Eur. Z vykonaného dokazovania však nevyplýva, že by navrhovateľ bol invalidom (malo ísť o výmenu kolenného kĺbu) a v dôsledku ťažkého postihnutia zdravia by bol nezamestnaný. Naopak z jeho vyjadrení vyplýva, že bol dobrovoľne nezamestnaný, žijúci z úspor z F. (ktorých skutočná výška v konaní nebola preukázaná, minimálne sa však jednalo o sumu 8 924 Eur ako zostatok úveru a 5 000 dolárov, ktoré zarobil v roku 2016) a od februára 2018 bol poberateľom predčasného starobného dôchodku vo výške 1 207 dolárov mesačne. V konaní preukázané úhrady, ktoré vykonával nepostačovali na to, aby mohla navrhovateľka dôstojne zabezpečovať svoje životné potreby a potreby maloletých detí, bez pomoci svojej rodiny, ktorej poskytnutie bolo v konaní preukázané zhodnými výpoveďami matky a setri navrhovateľky. Je zrejmé, že do roku 2016 žila rodina výlučne z príjmov manžela navrhovateľky, ktorý takýmto spôsobom určoval životnú úroveň rodiny ako takej. Navrhovateľka sa starala o domácnosť a maloleté deti, čo možno považovať za ekvivalent finančných prostriedkov poskytovaných manželom, do času, kým nezačala podnikáť. Nakoľko dovtedy sama nedosahovala žiadne príjmy, nemohla si vytvoriť ani žiadne úspory na preklopenie obdobia, kedy jej manžel dostatočne neprispieval a toto obdobie nemohla prekonať ani tým, že začala podnikáť, pretože jej príjem zo živnosti bol spočiatku nízky. Pokiaľ ide o námietku, že výživné vo výške 60 Eur bolo priznané aj za obdobie, ktoré predchádzalo poberaniu dôchodku od februára 2018, odvolací súd má v zhode so súdom prvej inštancie za to, že L. I. bol v období od októbra 2017 do januára 2018 (4 mesiace), okrem ním preukázaných výdavkov, schopný prispievať na výživu manželky vo výške 60 Eur mesačne, a to s poukazom na jeho celkové majetkové pomery, pričom ak povinný poukazoval na úver v F., ktorý musí splácať, odvolací súd naň neprihliadal, nakoľko nebolo preukázané na aký účel bol úver poskytnutý, ani jeho nevyhnutnosť, a preto za jeho splácanie nemožno sankcionovať manželku, keď sa javí, že úžitok z neho mal len povinný. Odvolací súd nezohľadňoval ani poskytnutie

resp. zmarenie poskytnutia príspevku na maloleté deti vo výške 1 040 Eur mesačne na každé, nakoľko uvedený príspevok má slúžiť výlučne na zabezpečenie potrieb maloletých detí, nie na zabezpečovanie potrieb navrhovateľky, a preto ho odvolací súd považoval v danej veci za irelevantný.

21. Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, návrh navrhovateľky na určenie výživného na manželku v napadnutej vyhovujúcej časti bol dôvodne podaný.

22. Odvolací súd s poukazom na odvolacie dôvody odvolateľa dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vychádzal z úplne zisteného skutkového stavu veci, relevantne skúmal odôvodnené potreby navrhovateľky, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane L. I. ako povinného, aj z pohľadu § 75 ods.2 Zákona o rodine, na ich základe dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne ich posúdil, preto odvolacie dôvody odvolateľa nie sú dôvodné.

23. Odvolací súd s poukazom na odvolacie dôvody odvolateľa v podanom odvolaní ďalej dospel k záveru, že súd prvej inštancie vyhodnotil všetky vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo v súlade s ustanoveniami § 191 CSP. Odvolací dospel k záveru, že v danej právnej veci doposiaľ vykonaným dokazovaním boli preukázané rozhodujúce skutočnosti a bol zistený úplný skutočný stav veci (§ 35 CMP), keď je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 185 ods. 1 CMP rozhoduje o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná a ktoré nie.

24. Odvolací súd dodáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní v danej právnej veci riadil vyššie uvedenými zásadami právneho štátu. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu boli zdôvodnené a presvedčivé. Prihliadajúc na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozsudku v zmysle § 220 CSP a preto ho možno považovať z pohľadu vyššie uvedeného za preskúmateľné v takej miere, že nedošlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie dal odpoveď na tie otázky nastolené sporovými stranami, ktoré mali pre vec podstatný význam, ktorá odpoveď dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby súd zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu, teda obsahuje stručné a jasné objasnenie skutkového a právneho základu súdneho rozhodnutia, teda odôvodnenie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

25. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

26. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).